

EL: POBLE: CATALÀ

5 Cts. || PREUS DE SUSCRIPCIÓ DESDE PARTICIPACIÓ
CATALUNYA Y NACIONES IBERIQUES: 4 pessetes trimestre
PAÍSOS D'ÚNICO POSTAL: 2 pessetes trimestre

ANY VII • Barcelona, divendres, 4 de febrer de 1910 • N.º 1.800
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
AB UN VOLÒM TRIMESTRAL
CATALUNYA Y NACIONES IBERIQUES
BARCELONA: 500 pessetes trimestre
1.000 pessetes el mes

Cts. 5

JOIERIA, PLATERIA Y RELLOTGERIA
“LA DIADEMA”
OLLÉ Y BANQUELLS
Ofereixen a la distingida clientela y al públic en general, el seu nou establiment
PORTAFERRISSA, 4. — PREUS SENSE COMPETÈNCIA.

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO
GRANS Y VARIADES EXISTENCIES
EN ARTICLES PERA
CARNESTOLTES

Confetti — ASSORTIT EN COLORS
Borses de 1, 5, 10 y 15 kilos; el kilo, a Ptes. 1
— SERPENTINES DE PAPER FORT —
Llarg, 20 metres; el mil, pessetes 12; el cent, pessetes 1'25
Id. 35 id. id. 20; id. id. 2'20
Antifassos - Caretos - Barrets - Cornetes
- Articles para cotilló, etc., etc. -

¡¡NOVETAT!! - TRENC A CLOSQUES
AMERICAN PUZZLE
Grandios assortit en dibuixos y tamans

INSTALACIONS
COMPLETES
PERA
AIXECAR AIGUA

MOTORS
A GAS, BENZINA, GAS
POBRE, etc. Preus eco-
nómics y resultats ga-
rantits. Nombroses refe-
rencies

DAVID FERRER Y CIA
(Societat en comandita)

Corts, 586 -- BARCELONA

Màquines pera cosir
Màquines pera fer mitja
Santa Susana
ABANS: CARME, 34
ARA: CARME, 40
DANTONADA CARRER DE DOCTOR DOU

LAXIN
DELICIOSOS BOMBONS PURGANTS
D'EFFECTE SUAU Y SEGUR
DEMANIS A LES FARMACIES

PASTILLAS MORELLO

FUNERARIA FERRAN 8, Palla, 8
TELEFON 949

COSES D'ALEMANYA

Elogi de la curiositat

Vull parlar-vos avui, amics lectors, d'una gran virtut moderna, desconeguda entre nosaltres; no sola desconeixuda, sinó ad-hoc classificada en la categoria dels viciis: la Curiositat. X abans d'entrar en el seu panegíric, abans de proclamarla una nova virtut cardinal de l'home modern, deixem exposar en breus paraules quina es la actitud que la nostra educació i la nostra civilitat prenen davant de aquest moviment impulsiu de la ànima a escampar-se pel món quel volta, davant d'aquesta atracció d'espiritual simpatia que porta l'esperit humà a penetrar en totes les manifestacions de l'objectivitat.

Damunt de nosaltres pesa encara en tota la potència la tradició genuinament espanyola de la moral ascètica. L'educació de la nostra infància i de la nostra joventut giren encara sobre l'extrem d'un estoicisme negatiu que ensenyava a menyspreuar tot lo exterior y a tancar-se egoístement dintre de si mateix. En la nostra infància, els institutors, clergues o laics, gravaven encara en el nostre esperit l'ideal de perfecció humana que's desprèn de aquestes conegudes màximes del Kempes: «Fill, no vulguis esser curiós, ni te'nir preocupacions importants». (Llibre III, Cap. XXIV). «Apren a menyspreuar les coses exteriors y a dedicar-te a les interiors y veurals venir el Regne dels Cels». «Què mires al teu voltant, si no es aquest el lloc del teu reposi» (Llibre II, Cap. I). Recordo que al col·legi ont vaig estudiar, tota falta de curiositat era severament castigada. Recordo que un mestre ens deia que, mal que sentissin enfonsar-se el món al darrere nostre, no havíem de girar el cap en totes les hores que no fossin de recreació. Pel demés, les vides dels sants de l'Església que's posen com a models de la joventut abunden en anècdotes curioses sobre aquesta matèria. Aquesta educació produeix en la nostra gent y en la nostra vida social uns resultats més profunds de lo que pot semblar a primera vista.

El qui surt de la nostra terra y va a un dels pobles plenament civilitzats, una de les primeres coses que'l sorprenden per contrast al lo que acostuma a veure entre els seus compatriotes, es la curiositat insaciabile de la gent. La curiositat portada fins an aquest extrem, està entre nosaltres estigmatizada amb el nom despectiu de «abracadernia». Aquí tothom es bado. El bon alemany bada davant de qualsevol cosa inusitada que li passi davant dels ulls, s'atura pel carri a examinar la més petita insignificància que sigui per ell una novetat, gira el cap una y mil vegades ab el més futil motiu y per res té en compte aquesta virtut de la «compostura» que es el nostre orgull, car ab ella revelam la nostra independència individual de tot lo que pugui passar al nostre voltant. Una de les manifestacions més pintoresques d'aquesta insaciabile curiositat de l'alemany es la costum que les famílies que viuen en carrers foscós y travessies solitaries tenen de posar un mirall giratori part enfront de la finestra per poder veure de dins estant a tota hora del dia lo que passa en la plassa o carrer pròxim, més correguts que seu recó. Y viceversa: els alemanys ens troben a nosaltres espanyols superbis y sensismismados; y es precisament an aquest arrogant isolament ab que passem al travers de l'esperitacle de la vida que's referen en el tons aquells d'una cultura alemanya tan coneguda: «Stolz wie ein Spanier». (Orgullos com un espanyol).

Bacon en un dels seus «Essays» diu que en son temps s'afirmava que ls francesos eren més savis de lo que semblaven y els espanyols semblaven més savis de lo que eren. Y ab això veiem que ja de temps antic era lo mateix que avui. Un home curiós no sembla savi, perquè revelar curiositat es revelar ignorància d'alguna o altra cosa; mentre que'l que passa ab el cap alt, impossible a tot lo que pugui passar a son voltant, fa l'efecte al primer moment d'un que ja coneix massa bé les coses pera que li puguin cridar l'atenció. Avui encara l'espanyol passa pel món sense immutarse, solament preocupat com don Quixot del seu món interior y transformant al travers de sa fantasia els molins de vent en gegants, sense aturar-se abans un moment pera informar-se de si les aspes són realment brassos. Els catalans ens hem conegut també d'aquest mal ibèric, y algun dia provarem de demostrar ab exemples concrets que encara vivim intel·lectualment en plè somni metafísic sense havernos dignat descendir primer a la realitat física, això es, que ens donem de menys de girar el cap y fixar els ulls en els detalls que reclamen previament el nostre estudi, pera remontar-nos ab les ales d'Icar a totes les més arriscades especulacions transcendental.

Creiemme, amics meus: el nostre deplorable endarreriment en tots els dominis del món intel·lectual prové d'aquesta absurdament de curiositat en el nostre poble. La natura se'n presenta solament com tema de contemplació, la vida es tot lo més pera nosaltres un interessant espectacle, però mai un objecte d'insaciabile,

curiositat. Un nen d'aquestes terres te sabrà explicar les meravelles d'una flor, d'una papallona que caigu en ses mans; te farà explicar minuciosament la vida, les costums, les ciutats, rius y muntanyes del teu país, y el veurás obrir els ulls desmesuradament a cada pregunta que fa, a cada nou coneixement que adquireix. Y aquest nen gira'l cap al més petit soroll sense que corri el perill de topar amb uns ulls severs d'un domàne que el reprenen; y aquest nen comença a aprendre en l'escola que'l poder de l'home està en el domini de la natura, que, com l'Estatut d'Edip, no's rendeix sinó al qui escruta son Enigma; aquest nen apren a capçar les coses exteriors y a menyspreuar les coses interiors que li llueixen els brassos pera l'accio, y apren també que's seu primer dever es posar totes les seves forces pera que'l Regne dels Cels vinguí an aquesta mateixa terra. Y aquest nen se torna home y en bloc de passar estúpidament orgullos y impassible per entre mitj del miracle de les coses, abixa el cap ab humilitat pera mirar totes les humilitats de la vida y endavivar llur secret. Llegions d'aquests homes humils, atents a les més lleugeres palpitacions del tot, estan escampats pel món, voltats d'un gran silenci, escampant, vessant, com un únic sagrat, tota la llor saviesa en la natura insensible, en les coses exteriors. AM quan els voldrem seguir en llur exemple? Quan despertarem del nostre són y encendrem la nova llança de saviesa? Quan deixarem la nostra orgullosa moral ascètica que sols en fa aparièixer com dignes de la nostra atenció les nostres propres persones y les bùndors interiors que omplim no més que ab el vent de les nostres metafísiques y especulacions arbitràries?

Pares y mestres, si voleu veure creixir generacions fortes y glorioses, predieu incansablement als vostres fills y alumnes: «Sigueu curiosos, insaciablement curiosos. Y arrenqueu un full del Kempes que els sols pot produir emitanys y cobiçosos».

MANUEL DE MONTOLIU

Halle a. S. 29 I 910.

ELS MITINGS REACCIONARIS

Insultant

y calumniant

Segueixen organitzant mitings en diversos punts d'Espanya pera protestar de la reobertura de les escoles clausurades durant els dies de la repressió maurista. Se veu quels elements reactionaris han rebut instruccions en aquest sentit de part dels eclesiàstics y dels seglars que's dirigeixen. De poc ha servit la campanya, car ha sigut firmat ja el decret autorisant l'obertura de les escoles normals.

Nosaltres acceptem, com a consecuència de les nostres doctrines liberals, la celebració d'aquests actes, malgrat saber que són obra de gent que, si a la seva més està, ens negarien tota mena de llibertats, ens «punxen» y tornaren a encendre les inquisitorials fogueres. Però trobem censurable, indigna y vergonyós el llenguatge violent que en aquests mitings s'emplega. En lloc d'argumentar y de citar fets concrets que provin que a les escoles clausurades existia la mafiosa que diuen, els oradora ultracatólics insulten y calumnien baixament, ab paraules insults, impròpies de tota persona culta, l'obra de les escoles ont està respectat el tolerant y liberal principi de la neutralitat escolar.

Nosaltres acceptem, com a consecuència de les nostres doctrines liberals, la celebració d'aquests actes, malgrat saber que són obra de gent que, si a la seva més està, ens negarien tota mena de llibertats, ens «punxen» y tornaren a encendre les inquisitorials fogueres. Però trobem censurable, indigna y vergonyós el llenguatge violent que en aquests mitings s'emplega. En lloc d'argumentar y de citar fets concrets que provin que a les escoles clausurades existia la mafiosa que diuen, els oradora ultracatólics insulten y calumnien baixament, ab paraules insults, impròpies de tota persona culta, l'obra de les escoles ont està respectat el tolerant y liberal principi de la neutralitat escolar.

Aquesta gent fanàtica, ademés de cometre una baixa, comet una imprudència, Buxa, buxa perfidiosament el cau.

A veure si sortirà la fera y li botarà a sobre!

De Madrid estant

«La bandera»

Jo crec en els símbols, perquè crec en la necessitat y en la comoditat de creure en tots.

Es més fàcil y mens perillós creure que dubtar, afirmar que negar. Pera dir que si, ab un mot n'hà prou; pero dir que no, devegades fa falta un discurs de sis hores y generalment pera no convencer a ningú. Abans pensaven que dubtar era cosa de savis; enguanya hem convingut que no més dubren els que no tenen gran cosa per perdre.

Jo tinc, desgraciadament, molt poquet per perdre; però vull assajar-me per si alguna vegada canvi de posició.

Per això crec en els símbols: ja abans de que la llei m'hà imposés, no's faltava al respecte degut, y encara que no faig gaire cabal de les lletres de mollo, complexo ab el precepte que, segons diuen, el seu domini del treball y ab Hisenda Mr. Lloyd George, desenrotlla en el seu famós pressupost un sistema tributari establest sobre bases radicalment noves, segons el qual les carregues públiques han d'esser soportades per la riquesa y especialment per la riquesa que no procedeix del treball. Els impostos creats per Mr. Lloyd George són, ademés, la font d'on han d'obtenir-se les grosses quantitats que calen pera millorar la sòci del proletariat y pera evitar

simbolizava y pena lo que servia, pera que s'imposés la moda.

Y ho van prendre tan a la valenta, que al cap de vuit dies hi havien barres pels carrers. A més d'un feréstec que per mandra no volia treure el barret davant de la senyera vermella y groga, varen deixar-blau amb garrotxes.

Jo saludó des banderolles, els cotxes de morts y els cotxes del palau reial, encara que vagí camí de la carretera del Pardo; y si no fos perquè avui com encara no es costum y podríen trobar-se ab un compromís, saludaria també a les dues embrassades, com va proposar un dia en Bertran y Musitu.

Ell va dirlo d'una manera molt genial en un àlbum aristocràtic:

«Si saludamos a la muerte, al que se va, i por qué no hemos de saludar á la vida?»

Abans que en Bertran y Musitu, jo havia dit moltes vegades parlant al cafè Saludar a la maternitat, al símbol de ferundir y de créixer, Això té un bell regust.

Però es el cas que'l meu bon cel per les salutacions m'ha suggerit un petit dubte: Ab motiu del Carnestoltes, a Madrid, cada dia hi ha espacials.

Se reunien quatre amics, y qui ab un acordió, qui ab una guitarra, qui ab un modest flaix fet a casa, se posen un dia de cartró per si convé gastar una brometa, y encara no's fa fosc, carriament y carri avar, vinga moure xabri y beure copetes.

Aquestes colles van sempre presidides per una grossa banderola. No hi escatimen la ilustració.

Són banderolles ab tota regla, y no's diferencien poc ni molt de les lleigüetes y autèntiques.

Heus aquí el meu dubte: També hi ha que saludar? Jo voldria una declaració feta per medi d'*«El Imparcial»* o de persones «competentes y autoritzadas». Mentre l'declaració no vingué, consequent al meu criteri, encara no veig una d'aquestes colles de tranquils que volen de nit per carri avar, a la llum dels carrers madrilenys, ja'm preparo a fer barretada.

Madrid, 2 febrer.

Els recrutes

Jo he vist aquests dies als recrutes anar pels carrers de la ciutat ab una escombra al coll, marcant el pas militàriament y diant uno, dos, tres, dos, jo he vist a la flor del nostre joventut que va a cumplir els devers que una llei els imposa, recorrent els carrers de Barcelona fent sbromas.

Y aquell quadre, aquell espectacle (per alguns alegre, consolador) al passar per davant dels meus ulls ha omplert el meu cor de dolor.

Jo no sé perquè feien diromps aquells minyons. Jo no ho pogut comprendre mai més motius tenen per estar contents, alegres. Potser es perquè un cop han passat pel davant meu he vist darrera de ells un rastre fatídic de boires, de peigros.

La gran majoria d'ells pertanyen a famílies humils, famílies obreres que no han pogut reunir els cabals que la llei els obliga per restar exemples del servei militar, ens «punxen» y tornaren a encendre les inquisitorials fogueres. Però trobem censurable, indigna y vergonyós el llenguatge violent que en aquests mitings s'emplega.

En lloc d'argumentar y de citar fets concrets que provin que a les escoles clausurades existia la mafiosa que diuen, els oradora ultracatólics insulten y calumnien baixament, ab paraules insults, impròpies de tota persona culta, l'obra de les escoles ont està respectat el tolerant y liberal principi de la neutralitat escolar.

Nosaltres acceptem, com a consecuència de les nostres doctrines liberals, la celebració d'aquests actes, malgrat saber que són obra de gent que, si a la seva més està, ens negarien tota mena de llibertats, ens «punxen» y tornaren a encendre les inquisitorials fogueres. Però trobem censurable, indigna y vergonyós el llenguatge violent que en aquests mitings s'emplega. En lloc d'argumentar y de citar fets concrets que provin que a les escoles clausurades existia la mafiosa que diuen, els oradora ultracatólics insulten y calumnien baixament, ab paraules insults, impròpies de tota persona culta, l'obra de les escoles ont està respectat el tolerant y liberal principi de la neutralitat escolar.

Aquesta gent fanàtica, ademés de cometre una baixa, comet una imprudència, Buxa, buxa perfidiosamente el cau.

A veure si sortirà la fera y li botarà a sobre!

De Madrid estant

«La bandera»

Jo crec en els símbols, perquè crec en la necessitat y en la comoditat de creure en tots.

Es més fàcil y mens perillós creure que dubtar, afirmar que negar. Pera dir que si, ab un mot n'hà prou; pero dir que no, devegades fa falta un discurs de sis hores y generalment pera no convencer a ningú. Abans pensaven que dubtar era cosa de savis; enguanya hem convingut que no més dubren els que no tenen gran cosa per perdre.

Jo tinc, desgraciadament, molt poquet per perdre; però vull assajar-me per si alguna vegada canvi de posició.

Per això crec en els símbols: ja abans de que la llei m'hà imposés, no's faltava al respecte degut, y encara que no faig gaire cabal de les lletres de mollo, complexo ab el precepte que, segons diuen, el seu domini del treball y ab Hisenda Mr. Lloyd George, desenrotlla en el seu famós pressupost un sistema tributari establest sobre bases radicalment noves, segons el qual les carregues públiques han d'esser soportades

El perill germànic

La creixensa militar y econòmica d'Alemanya

Una de les plataformes electorals

Una de les plataformes electorals que més han fet servir els conservadors anglesos en la darrera campanya electoral que tant ha interessat al món, ha estat l'infidèl en que segons ells està l'Imperi Britànic, enfront d'un terrible enemic que encara que no's nomeni, tothom sab que és Alemanya. Si les eleccions s'suspiraven, s'hauria estat favorable als conservadors que estaven a favor dels aliats i enversar la rivalitat més o menys secreta que hi ha entre les dues grans nacions europees, de resultes d'aquesta campanya.

Mai donar base en aquesta plataforma un període tant autoritzat com *The Times*, orgue central dels conservadors, publicava els següents dades sobre'l poder exerciti militar d'Alemanya, datus que nosaltres ens serviran per aquesta lleuger article d'informació extrangera.

L'exèrcit alemany ha tingut en actiu durant l'any propassat 620,000 homes de forces armes i 112,000 cavalls. El nombre de reserves cridats durant l'any ha pujat a 456,398. Amb aquests reservistes se's somet a dos exercicis cada setmana dies i pertanyen a la primera reserva i a un exercici són de la segona. Segons la darrera estadística publicada en 1907, foren examinats en aquell any 1,899,845 recrutes, dels quals se'n incorporen en nombre de 435,953. La meitat de l'exèrcit se composa de joves de 20 anys; la altra meitat de 21 y 22. De tots, només un 0,02 per 100 no sabé llegir o escriure. Hi ha ademés 58,000 voluntaris.

Comptant, doncs, l'actiu de l'exèrcit y totes les reserves, resulta que l'Alemanya pot posar en peu de guerra més de quatre milions de soldats.

L'artilleria rodada consta de 6,000 canons, 10, ademés, 41,727 automòbils, alguns d'ells reunits per requisa, ademés dels ciclistes que són, en gran nombre y formen un cos especial. Com es sabut, Alemanya està al cap de l'aviació militar. Te 12 dirigibles propietat de l'Estat, dels sistemes Zeppelin, Parseval y Gross. Podria utilitzar altres quinze de propietat particular. Tenint en compte la vastíssima zona que pot vigilar un dirigible, se comprén l'utilitat que, no més per aquest servei de vigilància, tenen els aerostats. Un sols d'ells, en efecte, pot estar al corrent de les evolucions de una divisió de cavalleria.

Com es sabut, aquesta arma està admirablement montada al gran Imperi. Tots els genets estan armats de carabinies automàtiques del darrer model, que alcancen fins a 2,100 metres. El darrer cens de cavalls ne dóna un número de 4,350,000. D'ells, prop de tres milions serien apressos per l'exèrcit, detall importantíssim, sabut que la requisita no solament es legal sinó que està metòdnicament organitzada.

Tot aquesta organització militar suposa, naturalment, una enorme xifra de despeses. En efecte, el presupuest de guerra arriba a la quantitat de 1,250,000,000 de pesetes.

Aquest pes enorme sobre'l presupuest general, fa que aquests se saldin amb deficit des de 1878 y que s'alsin moltes veus clamant per l'acobament de la beguda militar. Però aquesta ve guanyants molts caps d'alemanys y el primer el kaiser.

Per altra part, el desemrrolló econòmic d'Alemanya es colossal y el comerç y l'indústria van cada dia guanyant posicions possedes abans pels estrangers. Y això fomenta encara més la mania bélica, un xic distorsionada ab el nom de comers armats.

En efecte, l'Associació Central d'Industrials alemanys calcula que la riquesa germanica es avui de 84,000,000,000 de duros, quantitat que gradualment augmenta cada any en £150,000,000.

Tenint en compte aquest augment y el que s'efectua a la població, diu aquella corporació que en 1950 Alemanya tindrà 90,000,000 d'habitants y 225,000,000,000 de duros, o sigui el doble de la riquesa que s'calcula avui per l'Anglaterra.

Això es poc més o menys lo que diu els usdit correspondents militars del *Times*, a Berlin.

Sense ficar-nos en la major o menor exactitud de les xifres anteriors, no cal esser molt entès en economia pera no veure l'enorme, colosal creixensa que està efectuant la vella Germania en el ordre econòmic; creixensa que paralelament realisa també en sa població. Els progrésos que en tots dos sentits fan les demés nacions europees, estan molt lluny d'aconseguir una tant favorable progrés.

Tot això, naturalment, donat l'esperit bèlic y agressiu ab què's manifesta l'obleger germanic, fa pensar a la gran Anglaterra y a les demés nacions europees, si pera un avvenir relativament proper, no seria l'àliga germanica un gravissim perill.

El ball infantil del Novetats

Una de les notes més simpàtiques del Carnestoltes barcelonés es el ball infantil de distresses que organiza anyalment la antiga casa Auriemma.

La festa d'eguanya ha estat molt concurrida, plena d'animació, de bullici y de color. El local estava artísticament adornat, amb dàrses, plantes y flors, fent ben combinats jocs.

La petita concorrença començà a entrar a Novetats, a les tres de la tarda. Criatures disfressades de soldats, de pioners, de cavaller sègle XVII, de pagesos, manoles, japonesos, etc., ompliren el local. Algunas distresses cridaren l'atenció per la seva originalitat; però foren poques. En general se presentaren els tipus de sempre en aquesta mena d'espectacles.

La distressa més nombrosa fou la d'actualitat, proporcionada per la guerra del Rif. Així hi havia gran nombre de rifenes y rifleyes, cascadores y un petit general Marínia.

Pels infants assistents a la festa, la tarda fou de veritable ensouï. La decoració luxosíssima de la sala y la pintoresca y flamant concorrença, donaren als petits una impressió de cosa extraordinària de festa de les Mil y una nit.

A les cinc de la tarda'l ball estava en el seu apogeu. Nens y nenes dansaren, ab adorable ingenuitat, als accords de l'orquestra de la Casa de Caritat.

El jurat, compost d'artistes y periodistes, va concedir primer premi als trenta nens següents:

Antoni Udalat, pioner fi de sige; Lluís Pronsa, «Flirt Pensions»; Loiola Torres, emperatritz russa; Matilde Ganga Arguelles, mora del Ràf; Josefa Ferrer Vidal, holandesa; Josep M. Asisó, Manelie, de l'Alba; época Luis XV; Tereseta Culler, troubador; Narcisa Mata, «Toscana»; David Farando, palllasso; Angeleta Forne.

Illa, «Justicaines»; Francisco Daina, general Marina; Lluïseta Natján, valenciana; Pere Ventura, valencià; Rafael Pons, oficial de la Creu Roja; Maria Castells, completista; Agneta Torres, batuero; Carles Pena, anglès; Felip Cardenal, remader; Lluïsa Puig, «Flirt Pensions»; Carme Mora, peixater; Carme Martínez, capitana d'artilleria; Consol Dotres, austriaca; germana Sala, parella de rusos; Ferran Miralles, oficial de Correus; Joaquim Pérez, fantasma roja; Pilar Sala, dida.

Als darrers nens se's concediren també altres premis.

La festa, encara que menys concorreguda que altres anys pel mal dia que feia, va satisfacer a les criatures y a llurs famílies.

CARNAVAL

Rapida

Jo no sé perquè ls humans sentim la inexplicable fatada d'aparentar ignorància precisament en aquest temps en que el saber es el sol valor y l'única noblesa.

No hi dubte que les gentes esdevenen cada dia més desocupades, possedides de la sensació instintiva de lo que es clar, de lo que es just y real; però la tradició persistix, y en matèria de costums ens trobem encara en un lamentable endarreriment.

En l'espai de temps que hem convingut en una «canya», hi ha un sens fi d'ocasions en què ns mostrem habitualment hipòcrites, una sèrie inacabable de festes y «adades» ab ceremonies comiques que converteixen la vida natural, la vida bella, en una existència plena d'inercessibilitat, d'inconveniència y de farsa.

Així li toca el torn al ridícul Carnestoltes; algunes Societats organisen balls de distresses; en moltes cases aristocràtiques s'hi donen «assalts», y una munició d'espertos recorre com sempre la carrossa fent una gatzena insulsa...

Carnaval, Carnaval de 1910! Grans cartells anuncien per tot arreu aquella festa renyida ab l'Estètica...

Però, ben mirat, qui ha per ventura més d'un Carnaval? No, certament; els que cometen l'ingocentada de disfressar-se, aparençen ignorar que tots porten sempre una matèria disfressa y que únicament existeix un Carnaval: *«El Carnaval de Gross»*. Podria utilitzar altres quinze de propietat particular. Tenint en compte la vastíssima zona que pot vigilar un dirigible, se comprén l'utilitat que, no més per aquest servei de vigilància, tenen els aerostats. Un sols d'ells, en efecte, se composa de joves de 20 anys; la altra meitat de 21 y 22. De tots, només un 0,02 per 100 no sabé llegir o escriure. Hi ha ademés 58,000 voluntaris.

Comptant, doncs, l'actiu de l'exèrcit y totes les reserves, resulta que l'Alemanya pot posar en peu de guerra més de quatre milions de soldats.

L'artilleria rodada consta de 6,000 canons, 10, ademés, 41,727 automòbils, algunos d'ells reunits per requisa, ademés dels ciclistes que són, en gran nombre y formen un cos especial. Segons la darrera estadística publicada en 1907, foren examinats en aquell any 1,899,845 recrutes, dels quals se'n incorporen en nombre de 435,953. La meitat de l'exèrcit se composa de joves de 20 anys; la altra meitat de 21 y 22. De tots, només un 0,02 per 100 no sabé llegir o escriure. Hi ha ademés 58,000 voluntaris.

Com a resultat, els que al veure per primera vegada la reina Guillemete d'Holanda se sorprenden a l'observar la prodigiosa frescor de son cors, la producció continua de 30 nusos; el seu màxim de marxa sera de 33 nusos; sa màquina no pesarà més que 210 tonelades. So creu que està destinat a Russi. Desseguida's construiran altres barcos ab 2,000 tonelades de desplaçament que tindran la mateixa velocitat y aniran proveits de cinc hòlix.

Aquests vaixells seran destinats a una gran potència extrangera.

BANYS AL LLINÓ

Són molts els que al veure per primera vegada la reina Guillemete d'Holanda se sorprenden a l'observar la prodigiosa frescor de son cors, la producció continua de 30 nusos; el seu màxim de marxa sera de 33 nusos; sa màquina no pesarà més que 210 tonelades. So creu que està destinat a Russi. Desseguida's construiran altres barcos ab 2,000 tonelades de desplaçament que tindran la mateixa velocitat y aniran proveits de cinc hòlix.

— Y quan se celebraran les eleccions?

— Ahí això si que no els ho può dir, perquè no hi ha encara decisió del Govern.

Seguint la conversa, un altre company preguntà al governador:

— Té vosté noua oficial del decret acordat en el Consell de ministres y que deu publicar la «Gaceta», referent a la reobertura de les escoles laiques?

— No, no'n té cap noua oficial, perquè aquest vespre encara no he rebut telegramas de Madrid — contestà el señor Suárez Inclán.

Doncs els diaris d'aquesta nit ja donen la notícia.

Y com el senyor Suárez Inclán no ha pogut llegir encara tampoc els diaris d'anà a buscar un a la Secretaria particular.

Després de llegir els telegramas referents a la qüestió, el governador digué als periodistes:

— Per a qui que diuen els telegramas sembla que el Govern ha resolt l'assumpte de conformitat ab els informes que sobre la reobertura de les Escoles ens prenem al rector de l'Universitat, a l'arxideza y an a mi.

Nosaltres, en els informes, ens mostrarem favorables a la reobertura, però insistim en la necessitat d'establir una inspecció religiosa a les Escoles, a totes les Escoles. Però vist el Govern ha acceptat el nostre criteri, puig els telegrames diuen que creem tres càrregues d'inspeccions.

Y el mateix que li deia el Govern, els deia a les señoress que han vingut aquesta nit per visitar-nos per prova de la reobertura de les Escoles clausurades. Jo les hi deia: — Lo que vostes hauríen de demanar i insistir es en lo de la inspecció. Perquè quèn treuïen de que les escoles clausurades no poguessin ser-hi eternament, si en substitució d'elles se'n podien obrir d'altres, on sentisse una inspecció rigorosa se podrían predicar les mateixes doctrines que vostes consideren disolventes? No, lo que es prenem es una inspecció rigorosa que no permet que s'ensenyen doctrines contra l'ordre, contra la societat o contra la patria en cap escola.

Està clar — afegí somrient el senyor Suárez Inclán — que nosaltres els liberals no creíem permisos motius de les enseñyanças que ho són per les señoress y els señoress de la Defensa Social, però tampoc l'Estat pot consentir que se ensenyin y prediquin doctrines venitables disolventes.

En aquest decret — acabà dient el general —, l'Estat s'atribueix el dret inquestionable que té a ensenyantar ell o a representar la l'ensenyança privada y aquesta es la veritable solució que s'ha de donar a l'assumpte. Aquesta orientació s'ha de seguir y completar mitjançant noves lleis, per les quals demanem l'apòstol de tots els partits liberals, que constitueixen a l'ensenyament que una completa garantia per la liberalitat de l'ensenyança, un millorament del qual n'està certament mancada Espanya en l'ordre de l'ensenyança.

Y creiem: no són tan sols els que públicament no han dit que us agrairem, sobre tot l'exemple, que vos doneu als vostres corresponentes de Catalunya; som tots els que no'n són només vergonya de dinars catalanistes; y està ben palesa la solidaritat del membre de Solidaritat Catalana, que quasi té tots els catalans ho són ab molta honra.

Ja veieu, doncs, si s'imposarà sentir de vostres proposicions y el de totes les que presenten per fer prevalerà els nostres drets de catalans; ja veieu si hi ha disculpa per als que encara presentades; ja veieu si estaua morada en nosaltres, en el poble, aquella que s'ha admirat tan admirablement definida per en Pere Corominas en aquestes mateixes pàgines en els seus díes; car també existia y encara existeix en nosaltres aquella sònia; però la nostra es consèquencia en Corominas: de la dels nostres guies, de la dels nostres representants en general.

— Dels Dalmau y Gener

— Avui el senyor Suárez Inclán assistira a les festes que celebren en el Parc els voluntaris catalans de l'anterior guerra d'Africa, pera commemorar el 50 aniversari de la batalla de Tétuan. Dites festes consistiran en una missa de campanya y en l'impostació d'una corbeta a la bandera del batalló d'Alba de Torres, darrerament arribat de Melilla y en el qual hi estiguerein aliats molts d'ells voluntaris en la guerra del 60.

La Societat d'Atracció de Forasters ens prega que fem constar que res té que veure ab la mateixa la «Nueva Empresa» para la Atracció de Forasters y Tuïstas, hostatjada al carrer de Barbará, 12.

En el Centre Excursionista de Catalunya avui, a dos quarts de deu del vespre, el soci don Ferran Agulló hi donarà una conferència sobre aquest tema: «Una excursió en el seu local social, plassa de Catalunya, 9, principal. Figurará en l'ordre del dia el tema del doctor Bassols y Iglesias «Els vegetals y l'Hygiene».

La Societat d'Atracció de Forasters ens prega que fem constar que res té que veure ab la mateixa la «Nueva Empresa» para la Atracció de Forasters y Tuïstas, hostatjada al carrer de Barbará, 12.

En el Centre Excursionista de Catalunya avui, a dos quarts de deu del vespre, el soci don Ferran Agulló hi donarà una conferència sobre aquest tema: «Una excursió en el seu local social, plassa de Catalunya, 9, principal. Figurará en l'ordre del dia el tema del doctor Bassols y Iglesias «Els vegetals y l'Hygiene».

La Societat d'Atracció de Forasters ens prega que fem constar que res té que veure ab la mateixa la «Nueva Empresa» para la Atracció de Forasters y Tuïstas, hostatjada al carrer de Barbará, 12.

En el Centre Excursionista de Catalunya avui, a dos quarts de deu del vespre, el soci don Ferran Agulló hi donarà una conferència sobre aquest tema: «Una excursió en el seu local social, plassa de Catalunya, 9, principal. Figurará en l'ordre del dia el tema del doctor Bassols y Iglesias «Els vegetals y l'Hygiene».

La Societat d'Atracció de Forasters ens prega que fem constar que res té que veure ab la mateixa la «Nueva Empresa» para la Atracció de Forasters y Tuïstas, hostatjada al carrer de Barbará, 12.

En el Centre Excursionista de Catalunya avui, a dos quarts de deu del vespre, el soci don Ferran Agulló hi donarà una conferència sobre aquest tema: «Una excursió en el seu local social, plassa de Catalunya, 9, principal. Figurará en l'ordre del dia el tema del doctor Bassols y Iglesias «Els vegetals y l'Hygiene».

La Societat d'Atracció de Forasters ens prega que fem constar que res té que veure ab la mateixa la «Nueva Empresa» para la Atracció de Forasters y Tuïstas, hostatjada al carrer de Barbará, 12.

CAMPANYA PRO-PRESOS

MITING APLOSSAT

El miting que pera solicitar l'amnistia dels presos i encartats a conseqüència dels successos de juliol de l'any passat, havia organitzat per abans d'hir, dimecres, la Juventut Republicana de Lleida, va tenir de suspendre perquè algunes dels oradors de nostra ciutat que tenien de pena part en el mateix, no hi poderen assistir.

La Comissió organitzadora de l'acte ha acordat aplassarlo pera que tingui més importància i y fi de que hi puguin conèixer els oradors barcelonins.

Sembla quèl miting se celebrarà passades les festes del Carnestoltes.

Informació de Catalunya

LEIDA

La fira de bestiar gros celebrada'l diumenge passat, com cada primer de mes se celebra en nostra ciutat, se vegé molt concurguda, realisant gran nombre de transaccions a preus casi iguals dels que serviren de norma en la fira del primer de janyer.

Les vendes foren també moltes.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL.—Avui, divendres, no hi ha funció per donar lloc a l'assag general de

Salomé

Demà, dissabte, vespre, a dos quarts de deu: primera, la peça en un acte, «Génit y figura»; segon, estrena del grandioso poema dramàtic de Oscar Wilde, traducció catalana de Joaquim Pena.

Salomé

decorat nou de Brunet y Pou. Riquissima presentació. Demà passat diumenge, tarda, per raó de la diada se faran dues seccions, primera a dos quarts de quatre: EL REDEMOTOR. Palab 6 entrades: 9 pessetes; butaca ab entrada: 1 peseta; entrada general: 0'30. A les sis en punt, «Génit y figura» y segona representació de SALOMÉ. Preus de nit. Nit, a dos quart de deu: «Génit y figura» y

Salomé

Se despatxa a comptaduria.

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Avui, divendres, tornarà per y dimars: darrera de «La Gioconda». A dos quarts de nou. Demà, dissabte, després de la eminen Bellincioni, darrera de «Salomé». Diumenge, darrera de la temporada; tarda, «Faust». Nit, «Aida».

TEATRE CATALA ROMEA.—Avui, a les nou: 1 darrer divendres blanc: «Lo ferr de tall» (Fíat); «La sposita» (Puiggar). Demà, Siciat Latorre; «L'endemà de bodes» y «La sposa».

TEATRE TÍVOLI.—Avui, divendres, grandiosa vermoult, de sis a dos quarts de vuit: primer, Cinematògraf; segon, «Lo sangre moja»; tercer, reaparició de la gitana Dora, reina del garrotin; quart, Cinematògraf. Butaques gratis: entrada 25 céntims. Nit, a les nou: primer, «La prova», ab la milonga; segon, «Flirt Pensión»; tercer, «El capo primero», per la tipic senyoreta Acarreta; quart, Cinematògraf y películes meravelloses, «Les angleses» y segona sortida

de la gitana Dora, sens rival en el célebre garrotin. Preferència ab entrada: 2 pessetes; de platea: 1'50; entrada general: 50 céntims. Diumenge, tarda y nit, darreres de «Flirt Pensión», en dies festius: «La tragedia del pierrot»; «El capo primero»; y la gitana Dora. Proximament, «Los saltimbancius».

TEATRE DE NOVETATS.—Tournée de la célebre artista Siciliana

Mimi Aguglia

Dissabte y diumenge pròxim, úniques representacions per trobar-se accidentalment en aquesta de paixà Italia la eminent artista. Debut dissabte, 5, ab la preciosa obra de Bertral y Simón, «Zaza», magistral creació de Mimi Aguglia. Butaca ab entrada: tres pessetes. Se despatxa a comptaduria.

EDORADO (TEATRE CATALUNYA).—Companyia còmica Balaguer Larra.—Avui, divendres, dia de mode. Les dues comedies en dos actes, cada una, «La escondida senda» y «El paraíso» (nova d'extraordinari èxit). A les nou. Demà, dissabte, no hi haurà funció pera donar lloc al ball de disfresses de la Societat de mestres sastres, «La Conchanza». Diumenge, tarda, «Los ruiseñores» y «Las de Cain». Nit, «La fuerza bruta» y «Por las nubes». Se despatxa a comptaduria.

LA COMISSIÓ ORGANIZADORA de l'acte ha acordat aplassarlo pera que tingui més importància i y fi de que hi puguin conèixer els oradors barcelonins.

Sembla quèl miting se celebrarà passades les festes del Carnestoltes.

TEATRE SORIANO

AVUI, DIVENDRES, 4 FEBRER DE 1910
A dos quarts de quatre, secció senzilla
Entrada general, 10 céntims

1. Cinematògraf.
2. LAS BRIBONAS.

A les cinc, secció doble

Entrada general, 25 céntims

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-

ti part les

8 angleses 8
NIT

A dos quarts de deu, secció especial

1. Cinematògraf.

2. LA VIUDA MILLONARIA, prenen-</p